

[Niels Helveg Petersen]

hold til tredjelande, i forhold til u-lande, lægge vægten på den civile og den humanitære bistand. Det kan vi gøre så meget des lettere, som der i denne sag ikke står store erhvervsinteresser på spil. Der er ikke konkret tale om nogen stor eksport af krigsmateriel fra Danmark til tredjelande. Endnu vigtigere er det at understrege, at det dummeste, vi kan gøre, set fra et industripolitisk synspunkt, er at forsøge at gøre os gældende, når det drejer sig om krigsmateriel. Dér vil vi uhjælpeligt være bagest i køen. De store lande bruger så enorme ressourcer på udvikling af nye våben, at det, vi kan på dette felt, er helt amatørarbejde. Det er sådan set kun godt, men hvorfor ikke drage konsekvensen af det og til og med anlægge en rigtig vurdering i forhold til udviklingslandenes virkelige interesser?

Til hr. Thoft vil jeg kun lige gøre den bemærkning, at hr. Thoft – og det gælder også hr. Albrechtsen – i bemærkningerne vil kunne se, at vi tidligere har foreslået et forbud mod al eksport af krigsmateriel, og at der også i bemærkningerne til forslaget er redegjort for motiverne til at forsøge at komme igennem på et mere snævert område – erkendt – men dog et område, man måske lige som kunne skyde en breche i.

Så vil jeg sige til hr. Arentoft, at jeg ikke har foreslået eksportforbud af gummistøvler og af cykler. I øvrigt tror jeg, at det ville være i strid med Romtraktaten og i hvert fald mod GATT-regler; det kunne jeg ikke drømme om at foreslå. Da jeg i en svunden tid læste folkeret ved Københavns universitet, lærte jeg, at definitionen på krigskontrabande var alting, herunder også tandbørster. Det kan det selvfølgelig være i visse situationer. Jeg er på det rene med, at der altid vil være vanskelige grænsedragninger, men det er klart – og det vil hr. Arentoft også medgive – at der findes et klassisk område for, hvad man kan kalde krigsmateriel, så det var muligt at finde ud af, hvad der er krigsmateriel. Hvordan skulle man i øvrigt ellers overhovedet administrere den gældende lovgivning? Hvis ikke der fandtes en kerne i denne sag, hvad skal man så overhovedet bede om tilladelse til?

Endelig kan jeg ikke lade være at more mig over ordvekslingen med hr. Albrechtsen, hvor det værste, man kan sige til hr. Aren-

toft, er ordet »telefonsvarer«. Det bringer virkelig gemytterne i kog.

Som sagt er jeg ked af, at vi ikke kunne nå et stykke vej ved førstebehandlingen af dette beslutningsforslag. Lad mig gentage, at hovedsigtet for os er at anlægge den betragtning, at tredjelandene, u-landene, ikke har brug for, at vi eksporterer våben til dem. De har brug for vores civile bistand og vores humanitære bistand, og det ville være et virkelig fremskridt i hele vores udviklingsbistand, hvis det synspunkt kunne få lov til at trænge igennem.

Jimmy Stahr (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Niels Helveg Petersen, at jeg i mit indlæg, hvor beskedent det end var, jo ikke gik ind for en blind eksport af disse ting. Jeg fastholder – og det var netop derfor, at jeg citerede det, justitsministeren havde sagt – at vi har en mulighed for at gribe ind. Jeg er meget sympatisk indstillet – og lad mig udstrække min sympati også til hr. Niels Helveg Petersens udtalelser om tredjelandene – over for, at vi selvfølgelig skal prøve på at eksportere de ting, som hr. Niels Helveg Petersen var inde på de havde brug for, og det kan vi også tydeliggøre over for justitsministeren. Det være hermed også sagt fra min side, at det er det, vi ønsker. Men det er alligevel noget andet, når hr. Niels Helveg Petersen vil indføre et helt nyt system, som jeg mener faktisk allerede eksisterer, i og med at vi har det gennem justitsministeren. Det er det, jeg i mit tidligere indlæg, som jeg henviste til, faktisk sagde noget om, og det var ikke noget beskedent indlæg, det var et ret langt indlæg.

Thoft (SF):

Efter nu i første runde at have været ganske kritisk over for de radikales forslag skal jeg nu give de radikale en række skulderklap, for dette beslutningsforslag giver jo anledning til, at vi i udvalget kan stille en lang række spørgsmål, og jeg går ud fra, at ministeren, når det hænger sammen med et forslag, er mindre tilbageholdende med at klassificere alverdens ting og sager. Det er nemlig sådan, at justitsministeren har opfordret befolkningen til at anmelde virksomheder, som måske ulovligt fremstiller krigsmateriel. Vi kan bare ikke få at vide, efter hvil-